46ste jaar. — Nr 123. Zaterdag 14 October 1899.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's diesdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franc gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 » »
Een » » 4 » »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centmen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

GEMEENTE KIEZINGEN

Ville de Tongres. — Stad Tongeren.

ÉLECTION DE CINQ CONSEILLERS COMMUNAUX

KIEZING VAN VIJF GEMEENTERAADSLEDEN

Le (den) 15 octobre 1899.

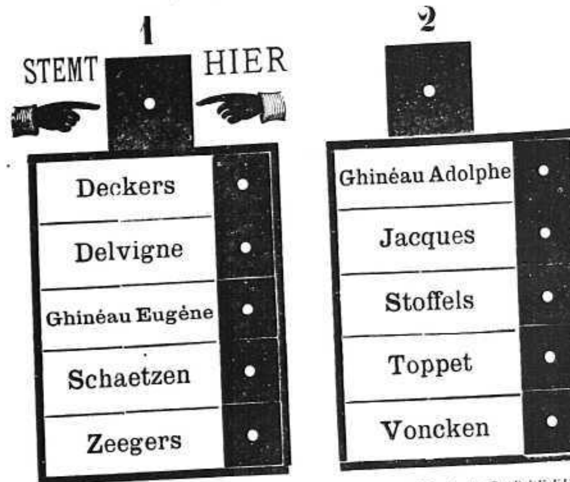

Stemt voor de gansche katholieke lijst, MET OP DE KIESBULLETIJNS DIE U ZULLEN GEGEVEN WORDEN, **het WIT puntje onder nr 1 ZWART te maken.**

ONDERRICHTINGEN VOOR DEN KIEZER.

De kiezer is door de wet *VERPLICHT* te stemmen. Degene die wettige redenen heeft om niet te stemmen (bij voorbeeld degene die ziek is) moet er kennis van geven aan den vrederechter.

De kiezer mag stemmen van acht ure 's morgens tot één uur 's namiddags. Hij moet zijnen *bijeenroepingsbrief* mede brengen ; diegene die zijnen bijeenroepingsbrief vergeet, loopt gevaar gestraft te worden.

De kiezer moet niet te fel drukken op het potlood of het niet nat maken ; dat is onnoodig en kan den kiesbrief beschadigen.

Degenen, die hunne kiesbrieven beschadigen, mogen er andere vragen.

De gebrekkelijke kiezer — bij voorbeeld degene die heeft — heeft het recht zich door iemand anders te doen helpen ; hij zal voorzichtig handelen een certifikaat van zijnen dokter te vragen.

De stemming is geheim ; het is gansch onmogelijk te weten voor wie de kiezer gestemd heeft.

* * *

Eenige goedgepaste raadgevingen voor de kiezing van 15 October zijn de volgende :

Hoe eene stem nietig is.

Met van boven op de katholieke lijst te stemmen en daarbij nog zijne stem te geven nevens eene of meer namen van 't is gelijk welke lijst, 't zij katholiek of liberaal.

Hoe men stemt op eene uitmuntende wijze.

Met te stemmen boven de katholieke lijst zonder meer.

AAN DE
Heeren Kiezers !

Morgen zult gij het kostbaarste uwer politieke rechten uit te oefenen alsook den grootsten uwer burgerlijke plichten te kwijten hebben. In andere woorden, morgen zult gij, in volle vrijheid, te beslissen hebben aan wie het bestuur onzer stadszaken moet toevertrouwd worden.

Het zijn de katholieken die u het kiesrecht toegekend hebben ; de katholieken zult gij er dankbaar over zijn. Op het oogenblik te gaan stemmen, zult gij het herdenken.

* * *

Heeft de hedendaagsche stadsregeering de openbare belangen der stad niet tot uwe grootste voldoening bestierd ? Zij is erin gelukt den vrede in de gemoederen te doen terugkeeren ; zij heeft de orde in de stadsfinanties hersteld ; oppertijdig en belangwijs is haar bestuur, heeft zij talrijke en belangrijke openbare werken uitgevoerd, en heeft geene enkele roo te cent nieuwe belastingen gesłagen.

Ook heeft zij recht op de erkentelijkheid van alle goede burgers en kan, in volle vertrouwen, de hernieuwing vragen van een mandaat dat zij met zooveel waardigheid vervuld heeft.

* * *

De tijd der besprekingen is verloopen ; het oogenblik der stemming is daar. Doch, op het oogenblik dat wij de pen gaan neerleggen, houden wij eraan te bestatigen en door de kiezers te doen vast stellen, dat van al de verwijten welke men sedert maanden tegen onze regeering gericht heeft, er geen enkel is dat nog bestaat, dat wij niet wederlegd hebben.

* * *

Het waren dan ook aardige grieven, met dewelke men voor den dag kwam !

Om er een gedacht van te geven, zal het voldoende zijn te zeggen dat de ernstigste van alle grieven, diegene waarvan de liberalen het best gevolg verhoopten, **de afschaffing van het Atheneum** van Tongeren was !

Alsof de gemeenteraad, zoo maar door eenen enkelen pennetrek, een gesticht kon afschaffen dat de eigendom van den Staat is !

Doch het kiezerskorps heeft heel wel begrepen dat het Atheneum eerst ernstig met afschaffing zou bedreigd worden, den dag dat de staatsregeering in de handen zou vallen van mannen die zich vijandig om het ministerie verklaren, die, om de voldoening van hunnen misplaatsten hoogmoed, een verbond met het socialismus aangingen en die, morgen, zoo zij de meesters sluiten en die, morgen, zoo zij de meesters moesten worden, zich zouden haasten, in naam der stad, eenen wensch uit te drukken ten voordeele der invoering van het Algemeen Stemrecht puur en simpel, dat voor gevolg zou hebben het land aan de ergste vijanden der orde over te leveren !

Kunnen onze geuskens onder deze voorwaarden, ons het behoud van het Atheneum waarborgen ? Tot heden toe hebben zij zulks nog niet gedurfd.

* * *

En vermits wij van onderwijs spreken, zou het geuzenblaadje ons niet willen zeggen uit welk recht het **ons College van O. L. V. aanrandt ?**

Dit prachtig onderwijsgesticht kost geene roode duit aan de gemeentekas. Niets werd er voor gevraagd aan de vrienden van het geuzenblaadje.

Het oprichten der gebouwen, hun onderhoud, dit alles wordt betaald door de vrijwillige giften der katholieken.

En nogtans zou het geuzenblaadje het willen zien verdwijnen. Waarom ?

Wij randen het Atheneum niet aan.

Waarom dan randt het geuzenblaadje steeds het College van O. L. V. aan ?

Waarom ?

Omdat de liberalen de vijanden der vrijheid van onderwijs zijn, gelijk zij de vijanden zijn van alle vrijheden waaruit de katholieken nut trekken. Om dat zij te gierig zijn om zelve hunne scholen te onderhouden en omdat zij de katholieken willen beletten hunne eigene scholen te bezitten !

Zij willen doorgaan als de verdedigers van het Atheneum, hetgeen niemand aanrandt of schoon het aan veel aan de stad kost, en zij vragen niet liever dan het College van O. L. V. te zien verdwijnen, hetgeen hoegenaamd niets aan de stad kost en dat enkel profijt aan de inwoners oplevert !

* * *

Kiezers !

Als gij stemmen gaan zult, herdenkt de belangrijkheid der taak die u toevertrouwd is. Van uwe stemming zal grootendeels het goed bestuur der stad afhangen.

Gij hebt beurtelings de twee partijen in meerderheid op het stadhuis gezien.

God behoede u het bestuur der gemeentebelangen opnieuw toe te vertrouwen aan deze onmeerdige partij, onbekwaam en ongodsdienstig, die enkel onze **finantiën** heeft weten ten onder te brengen, die de opbrengst verspild heeft van **vier leeningen** waarvan wij nog steeds de intresten moeten betalen en die onbekwaam geweest is een enkel openbaar werk uit te voeren !

Die partij heeft de schaamte moeten ondergaan het stadhuis te verlaten **zonder hare rekeningen kunnen klaar te krijgen.**

Het is dezelfde partij die de gemeentegebouwen zoo goed onderhield, dat de regen door 't dak en de zolderingen van 't stadhuis invloeide. De regen, een watervalgelijk, liep de binnentrappen af, en men was genoodzaakt eenen regenscherm te openen ten einde zich van de eene zaal de andere zaal te begeven ! Het regende tot op de tafel van den gemeenteraad !!! Zulks is nooit te zien geweest in eene enkele stad of in een enkel dorp van het gansche land !!!

* * *

Hetgeen onze liberalen in den tijd gedaan hebben, zult u zij in het toekomende nog doen, indien zij opnieuw de meesters moesten worden.

Al de liebelijke programmas met dewelke zij in tijd van kiezing voor den dag komen, zullen niemand bedriegen.

Hun echt programma is dat welk onlangs M. Ghinéau in deze enkele woorden samenvatte :

Al mijne stemmingen op het stadhuis zullen partijs emmingen zijn !

Het liberaal programma kan nog verkort worden in deze woorden, onlangs door eenen liberalen burgemeester in volle zitting van den gemeenteraad uitgesproken :

DE BEGIJNHOFKERK ZAL AFGEBROKEN WORDEN EN DE PLAATS WAAROP ZIJ STAAT, ZAL DEEL VAN DE OPENBARE WEGENIS MAKEN !!!

Het liberaal programma is het programma van het geuzenblaadje, dat verklaart dat het eerste werk der liberalen, als zij in meerderheid zijn zullen, de **afschaffing** der aangenomene school der Zusters zijn zal, en dat de Liefdezusters die de zieken in de Hospitalen oppassen, deelt dert als *HERZUCHTIGE HARTELOOZE, BAATZUCHTIGE EN HYSTERIEKE VROUWEN, DIE HET BESTE DEEL OPETEN VAN HET VOEDSEL aan DE ZIEKEN en DE OUDERLINGEN BESTEMD !!!*

Ziedaar het programma dat de liberalen zelve gete-kend hebben !

Het vraagpunt is te weten of de inwoners van Tongeren zulk programma in voege willen zien brengen.

Voegt daarbij dat onze priesters aangeklaagd en gerondzaakt werden zich te gaan verontschuldigen bij den Bestuurder der Openbare Veiligheid, dat onze kapelaans bespied werden tot aan het bed der stervenden, dat er eene echte vervolging heerschte tegen al wat aan Kerk of Godsdienst raakte.

Neen, zulk regiem zal niet hersteld worden te midden der godsdienstige en vredelievende tongersche bevolking !

Kiezers !

OM ER DE TERUGKOMST VAN TE BELETTEN, ZULT GIJ UWE STEM GEVEN AAN DE LIJST DER KATHOLIEKE CANDIDATEN :

MM. DECKERS,
DELVIGNE,
GHINÉAU Eugène,
SCHAETZEN,
ZEEGERS.

ONDER Nr 1

Een liberale omzendbrief.

Vrij ed lezer, hebt gij u de moeite gegeven den omzendbrief te overzien, welken de liberalen deze week in onze stad verspreid hebben ?

Zoo ja, zult gij met ons bekennen dat gij nooit iets belachelijker, iets dommer gelezen hebt.

Van grondbeginselen of principen, is er daar hoegenaamd geene kwestie in.

Nogmaals, drogs voor de kiezing, zijn onze tegenstrevers beschaamd en zij steken zoo maar heel eenvoudig hun vaandel in hunnen zak, ten einde hier of daar de stem van den eenen of den anderen snl kunnen af te troggelen.

Hoe laag is de groote liberale partij van voorheen dan toch gevallen !

De liberalen zeggen dat de kiezers weten wie » zij zijn en welk hun programma is. »

Dat is waar.

Wat de liberalen zijn en wat hun programma is, dat weten de tongersche kiezers maar al te goed.

Zij behoeven zich enkel het noodlottig tijdstip te herinneren, toen eene liberale meerderheid op het stadhuis zetelde. De schooloorlog was in vollen gang : de tweedracht heerschte tusschen onze medeburgers, eerbiedwaardige priesters, voorname katholieken waren, wegens de liberalen, het doel van plagerijen van allen aard ; de stedelijke finantiën verkeerden in de grootste wanorde, geen enkel openbaar werk, zoo onbeduidend het ook mag wezen, werd verwezenlijkt, het regende nieuwe taksen en imposten.

Wilt gij dit mooi stelsel op nieuw in onze geliefkoosde geboortestad zien bloeien, stemt dan voor de liberalen, de navolgers der model-bestuurders in den tijd, in hunne kiesomzendbrieven verklaarden dat zij « meerst verkiezen » waren aan de zedelijke zoowel aan de stoffelijke » belangen onzer medeburgers en dat zij dezelve » in alle omstandigheden zouden ter harte nemen » en verdedigen. »

O, die kluchtspelers !

En onze liberalen voegen daar heel ernstig bij dat « het openbaar onderwijs op alle graden » immer de grootste bezorgdheid der liberale » partij geweest is. »

Wie houdt men hier voor een aap ?

Tijdens den schooloorlog, hebben de tongersche katholieken zich niet te vrede gesteld met ijdele beloften en holklinkende woordenkramerijen. In het verheven doel aan de zegevierende geuzerij de ziel van het kind te ontrukken, hebben zij, op hunne eigene kosten, zonder dat de stadskas er voor eene enkele roode duit heeft moeten tusschenkomen, een volledig college voor de humaniora en voor de beroepstudies, lagere scholen voor jongens en meisjes, eene bewaarschool, in een woord, een volledig lager en middelbaar onderwijs voor beide geslachten gesticht.

Ziedaar het grootsch werk der tongersche katholieken, in zake van onderwijs !

De tongersche liberalen, integendeel, hebben nooit, op hunne eigene kosten, de kleinste school van hetzelfde wat, gesticht of onderhouden. Nooit of nooit hebben zij eene cent ten voordeele van het onderwijs uitgegeven !

En daarna durven zij aan de kiezers komen vragen voor hen te stemmen, onder voorwendsel dat zij de grootste vrienden, de natuurlijke beschermers van het onderwijs zijn !

Voor wie dan nemen de liberalen onze verstandige medeburgers ?

Zij vragen » de inrichting van eene huishoudkundige school ! »

Weten zij dan niet dat in het gesticht der Damen van de Hll. Harten eene school van huishoudkunde bestaat, die als een model kan beschouwd worden, die reeds hare proeven gedaan heeft en die sedert jaren in stilte den dienst aan de bevolking onzer stad en onzer omstreken te bewijzen ?

« De foren en markten, zoo gaan zij voort, » zullen gestadig het voorwerp onzer bezorgdheid » wezen, en wij zullen nimmer verwaarloozen een » maatregel te nemen die voor doel zou hebben » ze bloeiender te maken. »

Het is voorzeker om dit doel te bereiken dat het geuzenblaadje jaar in jaar uit schreeuwt dat onze fooren en markten in vollen verval zijn, welke gedrag zij onzer liberalen voor onmiddellijk gevolg moet hebben van onze markten de vreemde koopliede te verwijderen die, niet nauwkeurig ingelicht, meer genegen kunnen zijn de ezelarijen op te slikken welke het liberaal gazetje wekelijks aan zijne lezers opdient.

« Zij zullen krachtdadig werken tot het bekomen van de onmiddellijke aanlegging van » buurtspoorwegen. »

Dat is eu wat te bont !

Telkens het vraagpunt van het aanleggen eener buurtspoorweglijn, in dewelke onze stad belang had, op het tapijt kwam, voerden de liberalen er enkel een voorwendsel in om onze katholieke gekozenen, op alle graden, aan te randen.

Onze lezers hebben voorzeker het geheugen niet verloren der tatelijke pennetwisten welke het geuzenblaadje ter oprichting dezer zoo belangrijke kwestie gevoerd heeft. Steeds keurde het der tramwegen af ; het keurde er geen enkel het alle ontwerpen af : het keurde er geen enkel goed, het stelde er geen enkel voor, alleenlijk met het doel onze vrienden te kunnen aanranden.

Wij kunnen het in alle oprechtheid verklaren : indien wij tramlijnen bekomen hebben in dewelke onze stad het grootste voordeel vindt, is zulks gebeurd niettegenstaande de stelselmatige tegenkanting der liberalen die, in die heele kwestie der trams nooit iets anders gezocht hebben dan een voorwendsel van aanrandingen, van aantijgingen tegen de katholieke bestierders.

« Zij meenen dat de stadsfinanties met spaarzaamheid moeten bestierd worden. Zij zijn » vijandig aan onnoodige uitgaven en aan alle » nieuwe belastingen. »

Dit gaat nogmaals over zijn hout !

Onze liberalen moeten niet gauw beschaamd zijn, om zulke taal te durven voeren !

Toen de liberalen de meesters waren, heerschte de grootste wanorde in onze stadsfinanties. Onze liberalen maakten noch rekeningen noch begrootingen op. De wanorde was zoo groot, dat er een speciale commissaris moest afkomen, om een weinig licht in het finantieel bestuur onzer liberalen te brengen !

En de leeningen dan ?

Het ware nu voor onze liberalen het oogenblik een woordje te reppen over de vier leeningen van fr. 125,000, van fr. 82,000, van fr. 38,000 en van fr. 80,000 die, allen ter beschikking van liberale regeeringen gesteld werden, en voor dewelke de stad nog jaarlijks eenen interest van 5 % betaalt fr. 16,000 betaalt !

« Zij zullen zich tevens toeleggen op de studie » en uitvoering van sommige stadswerken, namelijks de drinkwaterleiding. »

Hetgeen de liberalen in den tijd gedaan hebben, onder toegpunt van studiën en uitvoering van openbare werken, geeft ons de juiste maat van hetgeen zij in het toekomende zouden doen, indien zij, per ongeluk, opnieuw de meesters op het stadhuis moesten worden. Gedurende den gansche tijd dat zij aan het bewind geweest zijn, hebben de liberalen geen enkel openbaar werk, zoo onbeduidend ook, uitgevoerd, zij hebben onze wallen afgeworpen, zonder een plan te hebben, zonder te weten wat zij gingen verrichten, zij hebben onze boulevards verwoest ; nooit hebben zij eenen enkelen nieuwen plaveisteen in eene enkele straat der stad gelegd en zij lieten onze gemeentegebouwen in den erbarmelijksten toestand liggen.

Wat het vervaardigen eener waterleiding aangaat, die zal geschieden zonder dat er daarom geëischt zij dat eene liberale meerderheid noodzakelijk weze. De studies zijn in vollen gang en de provinciale raad van Limburg heeft reeds eene jaarlijksche tusschenkomst in de kosten welke de verwezenlijking van dit grootsch werk na zich sleepen zal, gestemd. De aankomst eener liberale meerderheid op het stadhuis, zou enkel voor gevolg hebben het maken eener waterleiding doen uit te stellen, zoo niet ze voor altijd van kant te doen zetten.

« Zij gaan den wal, gelegen achter de Maastrichterstraat, afwerpen. »

't Is niet mogelijker dan zoo !

Wij hebben het reeds gezegd en wij herhalen het nogmaals : Wij dagen de liberalen uit, zelfs in geval zij meerderheid op het stadhuis zijn, tot deze afwerping over te gaan.

De Koninklijke Commissie der Gebouwen heeft zich vijandig aan deze afbraak verklaard, en, zonder hare toestemming, is het heel en gansch onmogelijk den wal af te werpen. De wet is allerstelligst onder dit opzicht !

« Al hunne pogingen zullen zij insgelijks aanwenden tot de loisverbetering van de werkende » klas, en steeds in den raad zullen zij alle voorstellen ondersteunen, welke daartoe zouden » bijdragen. »

Op het papier ? Ja, dat is mogelijk ; maar in de praktijk komt het heel anders uit.

Waar zijn de maatschappelijke werken door de tongersche liberalen ingericht, met het verheven doel bij te dragen tot de verbetering van het zedelijk en stoffelijk lot der arbeidende klassen ?

Waar zijn hunne scholen ? Waar hunne patronaten ? Waar hunne werken ?

Wij hebben schoon overal rond ons te zoeken, het is ons hoegenaamd onmogelijk iets te ontdekken dat kan vergeleken worden aan die prachtige kroon maatschappelijke werken door de tongersche katholieken gesticht en onderhouden, tot het grootste heil der arbeidende klassen. En als de katholieken voorstellen 't schoolgeld door de armen betaald, voor het onderwijs hunner kinderen, te verminderen, dan stemmen die felle volksvrienden er tegen !

Zij « zijn tegenstrevers van de maatregels om » de openbare werken te beletten. »

Waar hebben de liberalen dan gelezen dat de katholieken feopenbare vermaken willen *beletten* ?

Het gedacht deelend der ordelievende mannen van alle partijen, vragen wij enkel, gelijk wij reeds verledene week de gelegenheid gehad hebben het te verklaren, dat men » de misbruiken » bestrijde welke maar al te dikwijls het gevolg » zijn dezer publieke ballen en dansfeesten, waar » de werkman, de jongens en de meisjes der » arbeidende klassen hun dagloon, hunne gezond» heid en hunne eer verliezen. »

Wij vragen het nogmaals : Is zulks vereischen dat men de openbare feesten *belette* ?

« Zij raden de kiezers aan het liberaal kies» programma met aandacht te willen lezen. »

Maar waarom hoeden zij dan dit programma in hunnen omzendbrief niet af ?

Zouden zij misschien beschaamd zijn de ontelbare ezelarijen te onderteekenen welke het bevat ?

En nu vragen wij tee in alle vertrouwen : Wat blijft er over van dien famenzen liberalen omzendbrief ?

Niets, hoegenaamd niets !

Wij willen er enkel eenen volzin van onthouden ! « Gij weet wie wij zijn en welk ons pro» gramma is. »

Ja, het tongersch kiezerskorps weet wie gij zijt en welk uw programma is.

En dat is juist de reden voor dewelke het tegen u stemmen zal.

* * *

Het geuzenblaadje beweert dat de Boerenbonden aan hunne leden alles verkoopen wat hun noodig is.

Leugens ! Leugens !

Hunne standreglen verbieden aan de Boerenbonden andere zaken te verkoopen dan de onontbeerlijke grondstoffen, noodig tot het landbouwbedrijf, en die zijn : **de meststoffen en de zaden !**

Zal het geuzenblaadje de eerlijkheid hebben zijne woorden te herroepen ?

Gij zult er nog lang op wachten, geachte lezers.

Het onderwijs.

Het geuzenblaadje vertelt dat de katholieken het Atheneum zullen afschaffen !

Over honderd en honderde jaren, gaven de paters en de nonnen alleen het onderwijs, de liberalen hebben zich met het onderwijs beginnen bemoeien alleenlijk wanneer er geld mede te winnen was.

De scholen.

De katholieken hebben in gansch België meer dan 4000 scholen die zij zelf betalen.

Hoeveel betalen de liberalen nu voor hunne scholen ?

Geen roode duit ; alles komt uit de staatsen stadskas !

In geheel België is er geen eene school die met liberale duit n betaald wordt.

Geuzenblaadje, we verwachten uw antwoord !

Aan de kristene kiezers.

Men moet, zegt Leo XIII, in zijne Encycliek *Sapientiæ Christianæ*, personen kiezen, wier rechtschapenheid bekend is en die beloven zich voor de katholieke belangen verdienstelijk te maken. Om geen enkele reden, kan het geoorloofd zijn boven hen mannen te verkiezen, die vijanden zijn van den Godsdienst.

Tongersche katholieken, aanhoort die stem en kwijt uwen plicht.

AAN DE KIEZERS !

Het beslissend oogenblik nadert : Binnen eenige uren zal de stembus gesproken hebben. Voor de laatste maal dat wij ons tot de kiezers richten, achten wij het noodzakelijk hier, in het kort, de verscheidene voornaamste beweegredenen neer te schrijven, welke wij, gedurende dezen langen kiesstrijd, aan onze lezers voorgehouden hebben, om ze aan te sporen voor de katholieke candidaten te stemmen.

* * *

Wat zij er ook mogen van zeggen in tijd van kiezing, de tongersche liberalen hebben herhaalde malen, indien de belofte gedaan de uitmuntende aangenomene bewaarschool der Zusters van Maria af te schaffen, waar arme kinderen kosteloos verzorgd, gevoed en onderwezen worden. Waardoor zullen de liberalen deze voorbeeldige instelling vervangen en hoeveel zou dit aan de gemeentekas kosten ?

* * *

Wat nu de Liefdezusters betreft die, met eene engelachtige zelfopoffering, de zieken, de weezen en de ouderlingen in onze Hospitalen verzorgen, daarover heeft het *Journal du Limbourg* insgelijks zijne denkwijze te kennen gegeven.

Het geuzenblaadje verkiest boven haar wereldlijke en vetbetaalde ziekenoppasters.

* * *

En wat deed het tongersch geuzenblaadje tijdens de indrukwekkende feesten der prachtige Kroning van O. L. V. van Tongeren ?

Willende het « echt karakter der feesten vaststellen » noemt het geuzenblaadje ze » kinderachtige beuzelarijen » en het schaamt zich niet te schrijven : « Iedereen heeft deze » feesten aangezien als eene goede zaak om » te exploiteeren : daarom ook heeft eenieder » medegewerkt met het doel geld, en zoo» veel geld mogelijk, te verdienen. »

Katholieke kiezers van Tongeren, morgen zult gij u de beleediging herinneren welke het geuzenblaadje u naar het hoofd geworpen, heeft tijdens de grootsche plechtigheden der Kroning van O. L. V. van Tongeren !

* * *

Laat ons nu het groot belang beschouwen dat het tongersch liberalismus aan de werkende klassen draagt, waarvan het zich steeds den eenigen vriend en weldoener verklaart.

Dat het ons de werken aantoone dat het ingericht heeft om den werkman behulpzaam te zijn ; de scholen die het gesticht heeft, zijne patronaten, zijne werkmanskringen !

* * *

Vergelijkt nu aan de volledige machteloosheid van het tongersch liberalismus, op het maatschappelijk terrein, deze prachtige kroon liefdadigheidswerken welke de tongersche katholieken gevlecht hebben met het edel doel hunne broeders, minder door de fortuin begaafd, ter hulp te komen.

Het Genootschap van den H. Vincentius à Paulo, wiens leden alle zieken, alle behoeftigen, zonder onderscheid, bezoeken ; de Maatschappij van Onderlingen Bijstand « Het Burgerwelzijn » die aan hare leden, in geval van ziekte, de zorgen van den geneesheer, de medecijn en van den apotheker, en wat nog meer is, eene geldelijke vergoeding verschaft ; de Patronaten voor jonge lieden en voor jonge meisjes ; de school der Zusters van Maria of het Werk der Soep ; de Maatschappij « Eigen Huis » ingericht met het doel aan den werkman, in vollen eigendom, den aankoop van een huis te verschaffen ; de werken van Sint-Nikolaas, der Damen der Barmhartigheid, der Layetten, enz. ziedaar eenige der uitmuntende instellingen door de tongersche katholieken opgericht en onderhouden, om zoowel het zedelijk als het stoffelijk lot van den werkman te verbeteren.

De kiezers zullen voorzeker geen oogenblik aarzelen tusschen de katholieken die de hier bovengemelde maatschappelijke werken ingericht hebben en de zoogezegde liberalen die niets, hoegenaamd niets, voor den werkman gedaan hebben, en die, daarenboven, nog de vijanden van den tongerschen handel zijn.

Hun schandalig gedrag in menigvuldige omstandigheden, heeft het klaar en duidelijk getoond.

Meeting op de Concordia.

Eene belangrijke kiesvergadering heeft verleden zondag in de groote zaal der Concordia plaats gehad. Een overgroot getal kiezers was er aanwezig.

Aan het bureel zetelt **M. Briers**, voorzitter, omringd van **MM. Ridder O. Schaetzen, Delvigne, Deckers en Ghinéau**, candidaten bij de kiezing van morgen.

M. DE BURGEMEESTER neemt het woord.

Hij zegt dat hij eenige der voornaamste punten wil bespreken van het liberaal kiesprogramma ; ze allen bespreken zou ons te ver leiden, want de meesten dezer punten zijn onuitvoerbaar.

Zulke programmas op papier maken is niet moeilijk, want er is gezorgd dat iedereen er zijn deel in heeft ; maar om het uit te voeren in praktijk, vraag ik mij af hoe men dat zou verwezenlijken en waarmede men dat zou betalen. Sedert 15 jaar dat de katholieken op het stadhuis zetelen, hebben zij de stad geregeerd zonder de imposten te verhoogen, en zoo zij aan het bestuur blijven, zullen zij het nog niet doen. De liberalen regeerden geheel anders, en ware de heer Dr Ghinéau hier, ik zou hem vragen, waarom de liberalen in 1874, na één jaar bestuur, eene leening aangingen van 80,000 fr. En het antwoord zou zijn : Om hun kiesprogramma en kiesbeloften van 1874 te kunnen vervullen.

In hun programma zeggen de liberalen dat zij de godsdienstige overtuiging onzer medeburgers eerbiedigen, en het gansche jaar door bespotten, lasteren en beleedigen zij onzen godsdienst en onze priesters, om slechts op te houden eene maand of twee voor de kiezing.

De liberalen zijn ook voor het verplichtend onderwijs ; maar als de kinderen de school niet bijwonen, hoe zullen zij dan deze verplichting ten uitvoer brengen ? Wie zullen zij straffen ? De kinders of de ouders ? Hun programma zegt het niet.

Het liberaal programma wil ook de gemeente-